Міжнародний огляд: війна, дипломатія, безпека — головні події світу станом на 2 серпня 2025 року

Юліан БЕДЬ
Інформаційна редакція газети «Срібна Земля»
м. Ужгород
2 серпня 2025 року.

Огляд найважливіших міжнародних подій, рішень НАТО, дипломатичних заяв та геополітичних викликів, що впливають на безпеку України, Європи і світу.

НАТО затвердило 5 % ВВП на оборону

На саміті НАТО в Гаазі, який відбувся 25 червня 2025 року, держави-члени Альянсу ухвалили історичне рішення: до 2035 року кожна країна НАТО повинна забезпечити мінімум 5 % ВВП на оборону.
Джерело: The Guardian, 25.06.2025

Із загального обсягу:

– 3,5 % мають бути спрямовані безпосередньо на збройні сили, техніку, озброєння та боєготовність;

– 1,5 % — на суміжні сфери: інфраструктуру, логістику, кіберзахист, стратегічну мобільність та підтримку партнерських країн, зокрема України.

У серпні 2025 року це рішення знову опинилося в центрі уваги через три причини:

- Початок розробки національних дорожніх карт із досягнення оборонної планки;

- Оголошення про перші зрушення у фінансуванні нових програм ППО, зокрема для країн-союзників України;

Політична ескалація довкола заяв Трампа, Медведєва, Путіна та Зеленського, що зробила західну оборонну політику ще більш релевантною.

Аналітики наголошують: це не лише бюджетне рішення, а новий безпековий стандарт НАТО на найближче десятиліття. Україна, як партнер Альянсу, буде

серед головних бенефіціарів інфраструктурної, технічної та політичної підтримки.

Лондонський саміт: £1,6 млрд для ППО України

Ще 2 березня 2025 року Велика Британія на спеціальному саміті з питань безпеки України в Лондоні оголосила про пакет оборонної підтримки обсягом £1,6 млрд для закупівлі понад 5 000 зенітно-ракетних систем. Тоді ж було погоджено чотири стратегічні напрями: військова допомога, санкції, збереження суверенітету України та створення коаліції держав-гарантів.
Джерело: FirstPost, 02.03.2025

У серпні 2025 року ця ініціатива знову привернула увагу міжнародних ЗМІ, оскільки розпочалася практична реалізація програми постачань, а тема оборони України вийшла на перший план у контексті нових заяв НАТО, США, Росії та України.

Медведєв vs Трамп: ядерна риторика та військовий маневр

Після того, як заступник голови Радбезу РФ Дмитро Медведєв назвав ультиматум Трампа щодо України «театральним», а самого Трампа — провокатором, останній наказав висунути дві атомні субмарини США ближче до РФ. Трамп заявив, що «дурні слова можуть мати небезпечні наслідки».
Джерело: Reuters, 01.08.2025

Путін та Лукашенко на Валдаї: відповідь на ультиматуми Трампа і Зеленського

Під час спільної зустрічі на конференції Валдаю президент Росії Володимир Путін заявив, що очікування щодо переговорів з Україною були завищеними, й висловив готовність до мирного вирішення, але тільки за тими умовами, які задовольнятимуть Росію. У відповідь президент України Володимир Зеленський наголосив на готовності до прямих переговорів, якщо РФ справді прагне миру, але відкинув символізм на користь конкретного прогресу.

Білоруський президент Олександр Лукашенко підтвердив позицію Путіна, виступивши проти ультиматумів з боку Трампа (термін припинення війни до 8 серпня) та Зеленського.
Джерело: Russia Matters / Washington Post, конференція Валдаю, 01.08.2025

Зеленський: «Готовий до прямої зустрічі з Путіним»

Президент України Володимир Зеленський заявив, що готовий до прямих переговорів з Путіним, якщо РФ справді хоче миру, а не паузи перед новим

наступом. Він підтримав формат, запропонований США, і подякував усім, хто працює задля миру.
Джерело: NEXTA, 02.08.2025

Франція: 5 років до можливої війни в Європі

Начальник Генштабу Франції Тьєррі Буркхард попередив, що Європа має не більше ніж 5 років, аби підготуватися до прямої військової загрози з боку Росії. Російська армія — витривала, чисельна й небезпечна. Вирішальними стануть не лише ракети, а й сучасна координація дронів і сил.
Джерело: The Economist, 01.08.2025

Фінляндія ініціює реформу ОБСЄ — «ОБСЄ 2.0»

Глава МЗС Фінляндії Еліна Валтонен закликала до реформування ОБСЄ. Пропонується нова модель — «ОБСЄ 2.0», здатна протидіяти гібридним атакам, дезінформації, кліматичним викликам та відновленій гонці озброєнь. Задекларовано запуск фонду «Хельсінкі+50».
Джерело: Yle News, 01.08.2025

США: спроба скасування обмеження президентських термінів

Конгресмен-республіканець Енді Оглз зареєстрував законопроєкт про скасування обмеження на два президентські терміни у США. Ініціатива фактично дозволила б Дональду Трампу балотуватись утретє. Пропозиція викликала широку суспільну й правову критику.
Джерело: People, 01.08.2025

Трамп звільнив очільницю Бюро статистики праці

Після оприлюднення негативного звіту щодо зайнятості Дональд Трамп звільнив очільницю BLS Еріку Мак-Ентарфер, звинувативши її в «політичній заангажованості». Тимчасово призначено Вільяма В’ятровскі.
Джерело: NYMag, 01.08.2025

США направили дві атомні підводні човни поблизу РФ — відповідь на риторику Медведєва

Президент США Дональд Трамп оголосив, що наказав розмістити дві атомні підводні лодки у «відповідних регіонах» поблизу Росії у відповідь на «дурні й розпалювальні заяви» колишнього голови Радбезу РФ Дмитра Медведєва.

Трамп застеріг, що слова мають значення, і можуть мати «непередбачувані наслідки», сподіваючись, що цього разу їх не буде. Експерти назвали цей крок радше риторичним сигналом, ніж реальним посиленням інтенсивності — оскільки США вже мають підводні човни, здатні запускати ядерні ракети по

Росії.
Джерело: Reuters, 02.08.2025

Дезінформація: міф про затемнення 2 серпня

NASA офіційно спростувало фейкову інформацію про повне затемнення 2 серпня 2025 року. Найближче часткове — 21 вересня, а повне — лише у 2027 році.
Джерело: Gulf News, 01.08.2025

«Прогресивний реалізм» Дейвіда Леммі

Британський міністр закордонних справ Дейвід Леммі продовжує активні зусилля з врегулювання конфліктів в Україні, Ірані та Ізраїлі. Його дипломатична стратегія — це поєднання принциповості та гнучкого реалізму.
Джерело: The Guardian, 02.08.2025

Інновація проти браконьєрства: радіоактивні роги

У Південній Африці вчені розробили новий метод: у роги носорогів під наркозом вводять мікродози радіоактивного ізотопу, який не шкодить тварині, але робить ріг непридатним для контрабанди. Експеримент підтримано МАГАТЕ.
Джерело: BBC News, 01.08.2025